

ÂŞIK TÜRKMENOĞLU

-Hayatı, Sosyo-Kültürel Çevresi, Âşık
Edebiyatındaki Yeri, Şiir Sanatı ve
Şiirlerinden Örnekler-

Âşık Türkmenoğlu
Hayatı, Sosyo-Kültürel Çevresi, Âşık Edebiyatındaki Yeri,
Şiir Sanatı ve Şiirlerinden Örnekler

Bayram DURBİLMEZ

ISBN: 978-605-342-559-5

1. Baskı: Nisan 2015

2. Baskı: Eylül 2020

*Kitabın içeriđi ile ilgili
tüm hukuki sorumluluk yazarına aittir.*

Kültür Bakanlığı Yayıncılık
Sertifika No: 44397

© Akçağ Yayınları 2020

Fikir ve Sanat Eserleri Yasası gereğince bu eserin yayın hakkı anlaşmalı olarak Akçağ Yayınları'na aittir. İzinsiz kısmen ya da tamamen çoğaltılıp yayımlanamaz.

Baskı: Korza Basım Sn.
Yenice Mah. Çubuk Yolu
No.: 3 Esenbođa / Ankara

AKÇAĞ BASIM YAYIM PAZARLAMA A.Ş.
Gökkuşadı Cad. No. 37/B Çankaya-Ankara

Tel. : 0 312 432 17 98 - 433 86 51

Faks: 0 312 432 28 52

www.akcag.com.tr
akcag@akcag.com.tr

ÂŞIK TÜRKMENOĞLU

-Hayatı, Sosyo-Kültürel Çevresi, Âşık
Edebiyatındaki Yeri, Şiir Sanatı ve
Şiirlerinden Örnekler-

Bayram DURBİLMEZ

Edebiyat sanatına ve edebiyat bilimine yönelmemi sağlayan sevgili babam Türkmenoğlu/ Bahri Durbilmez'in hayatı, sosyo-kültürel çevresi, âşık edebiyatındaki yeri, şiir sanatı ve şiirlerinden örnekler hakkında hazırladığım bu araştırmamı sevgili annem Ümmügülsüm Durbilmez'e, sevgili kardeşlerim Hatice, Yaşar, Semiha ve Yasin'e armağan ediyorum...

Prof. Dr. Bayram DURBİLMEZ

1968'de, Yozgat'ta doğdu. İlk ve orta okulu Sorgun'da, liseyi Yozgat'ta okudu. 1987'de kazandığı ERÜ Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden 1991'de mezun oldu. Aynı yıl, ERÜ SBE 'Türk Dili ve Edebiyatı' ABD 'Türk Halk Edebiyatı' bilim dalında yüksek lisans yapmaya başladı. 1993'te, *Karşlı Âşık Murat Çobanoğlu / Hayatı- Sanatı ve Eserleri*' adlı yüksek lisans tezini savunarak 'Türk Halk Edebiyatı Bilim Uzmanı' oldu. Aynı yıl, 'Azerbaycan Millî İlimler Akademisi Nizami Adına Edebiyat Enstitüsü Folklor Şubesi'ne 'Doktorant' olarak kabul edildi. Prof. Dr. İsrail Abbaslı ve Prof. Dr. Meherrem Kasımlı yönetiminde "Kars'ta Âşıklık Geleneği'nin Tarihî Gelişimi" adlı 'Doktorantlık tezi' hazırlamaya başladı. 1994'te, Fırat Üniversitesi SBE 'Türk Dili ve Edebiyatı' ABD 'Türk Halk Edebiyatı' bilim dalında doktora yapmaya başladı. 1998'de, *Muhyiddin Abdal Dîvânı / İnceleme- Tenkitli Metin*' adlı doktora tezini savunarak 'Türk Edebiyatı Doktoru' oldu.

1991'de *Araştırma Görevlisi*, 1999'da *Öğretim Görevlisi*, 2009'da *Yardımcı Doçent*, 2010'da *Doçent*, 2018'de *Profesör* oldu.

1993'te, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı'nın bursuyla, Azerbaycan'ın başkenti Bakü'ye gitti. Azerbaycan Nazırlar Kabineti Halk Tasarrufatını İdare Etme Enstitüsü'nde Türk Dünyası Kültürü ve Türkiye Türkçesi dersleri verdi (1993-1994). 1999'da, Ahmet Yesevi Vakfı'nın bursuyla Kazakistan'ın Türkistan şehrine gitti. Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk- Kazak Üniversitesi Tarih-Filoloji Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde (Türkistan) ve Kazak Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde (Çimkent) Türk Halk Edebiyatı, Türk Mitolojisi, Türk Destanları, Türk Dünyası, Türk Kültür Tarihi, Eski Türk Edebiyatı, Türkçe-Kompozisyon ve Meslekî Türkçe dersleri verdi (1999- 2000).

Askerlik görevini -kısa dönem- Samsun'da tamamladı (2000).

Azerbaycan'da 'Dekan Yardımcısı', 'Dekan Vekili' ve 'Bölüm Başkanı'; Kazakistan'da 'Bölüm Başkan Vekili' ve 'Bölüm Başkan Yardımcısı' olarak da görev yaptı. ERÜ Fen-Edebiyat Fakültesi (2010'da Edebiyat Fakültesi olarak ayrıldı) Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Başkan Yardımcılığı, ERASMUS Koordinatörlüğü (2008- 2018), FARABİ Koordinatörlüğü (2009- 2018) ve Edebiyat Fakültesi Fakülte Kurulu Üyeliği (Yardımcı Doçent Temsilcisi ve Doçent Temsilcisi /2009-2016/) gibi idarî görevlerde bulundu. Hâlen Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Fen- Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Türk Halk Bilimi ABD başkanı ve öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

Azerbaycan, Özbekistan, Kazakistan, Kırgızistan, KKTC, Tataristan, Yakutistan / Saha Eli, Altay Cumhuriyeti, Kırım, Batı Trakya, Romanya, Almanya, Polonya, Sırbistan, Karadağ, Rusya, Ukrayna, Yunanistan, Gürcistan, İran ve

Suriye gibi pek çok ülkede araştırmalar, incelemeler yaptı. Yurt içinde ve yurt dışında 100'den fazla 'bilimsel' makalesi yayımlandı. Yurt içinde ve değişik ülkelerde yapılan millî ve milletlerarası kongrelerde 100'e yakın bildiri sundu. Âşık Edebiyatı, Derviş/ Tekke Edebiyatı, Türk Dünyası Halk Bilimi ve Türk Dili konularında 15 araştırma-inceleme kitabı ve 15 ortak kitap / kitap bölümü yayımlandı. Akademik çalışmalarından başka kültür ve sanat ağırlıklı çeşitli kitapları ve makaleleri de mevcuttur.

Araştırma-inceleme çalışmalarından dolayı aldığı ödüllerden bazıları: *ERÜ Öğrenci Dernekleri- Türk Dünyası Kültürüne Hizmet Ödülü* (1994), *Geçit Yayınları-Kayseri Kültürüne Hizmet Ödülü* (2002), *Folklor Araştırmaları Kurumu-Türk Halk Kültürüne Hizmet Ödülü* (2003), *Âşık Meydanî Vakfı- Âşıklık Geleneğine Hizmet Ödülü* (2004), *Sağlık Bilimleri Enstitüsü- Türklük Bilimine Hizmet Ödülü* (2006), *Motif Vakfı- Halkbilimi Teşvik Ödülü* (2005), *Yazarlar Birliği Kayseri Şubesi- İnceleme Ödülü* (2007), *TÜBİTAK- Yayın Teşvik Ödülü* (2009, 2010, 2013, 2016), *YOF SAD- Yozgat Folkloruna Hizmet Ödülü* (2015), *UAESEB- Dede Korkut Başarı Ödülü* (2018), *T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı-Karacaoğlan Kültürünü Yayma, Yaşatma ve Kültür Derneği, Karacaoğlan Hizmet Ödülü* (2019), *Kayseri Gazeteciler Cemiyeti- Kayseri Kültür ve Turizm Derneği Kayseri Kültürüne Hizmet Ödülü* (2019).

Araştırma- İnceleme Kitapları

Taşpınarlı Halk Şairleri, Geçit yay.: Kayseri, 1998. (3. baskı, Ürün yay.: Ankara, 2008.)

Kayserili Halk Şairlerinin Şiirlerinde Kıbrıs, Geçit yay.: Kayseri, 1999.

Âşık Meydânî / Hayatı, Sanatı, Şiirlerinden Örnekler, Laçın yay.: Kayseri, 2000.

Sorgunlu Sıdkı Baba Dîvânı, (İnceleme- Metinler), Bizim Gençlik yay.: Kayseri, 2003. (2. baskı, Tezmer yay.: Kayseri, 2014)

Ozan Gürbüz Değer, Hayatı- Sanatı- Şiirlerinden Örnekler, Kültür Ajans yay.: Ankara, 2007.

Vefatının 15. Yıldönümünde Yozgath Âşık Türkmenoğlu, Laçın yay.: Kayseri, 2013.

Karşlı Âşık Murat Çobanoğlu / Hayatı, Sanatı ve Eserleri, -Kendi yayını- Kardeşler Matbaası: Kayseri, 2014.

Âşık Türkmenoğlu/ Hayatı, Sosyo-Kültürel Çevresi, Âşık Edebiyatındaki Yeri, Şiir Sanatı ve Şiirlerinden Örnekler, -Kendi yayını- Kardeşler Matbaası: Kayseri, 2015.

Âşık Edebiyatı ve Taşpınarlı Halk Şairleri, Akçağ yay.: Ankara, 2016 (5. baskı, 2018, Akçağ yay.: Ankara)

Âşık Hasretî'nin Atışma Sanatı Üzerine Bir İnceleme, Lâçın yay. / Bizim Büro Matbaası: Ankara, 2016.

Gelenekli Türk Anlatıları-1, Ötüken yay.: İstanbul, 2017 (2. baskı, Temmuz 2017; 3. baskı, Kasım 2019)

Türk Dünyası Kültürü -1, Ötüken yay.: İstanbul, 2017 (2. baskı, Temmuz 2018)

Türk Dünyası Kültürü -2, Ötüken yay.: İstanbul, 2019.

Derviş Tarzı Türk Edebiyatı ve Sıdkı Baba Dîvânı, Bilge Kültür- Sanat yay.: İstanbul, 2019.

Türk Kültür Coğrafyası, Halk Bilimi ve Edebiyat Araştırmaları, Ötüken yay.: İstanbul, 2019.

Âşık Edebiyatında Şiir Sanatı- Hasretî'den Örneklerle, Akçağ yay.: Ankara, 2020.

Ortak Kitaplar / Kitap Bölümleri (Bazıları)

Destanlarla Erzincan, (B. S. Özsoy ve N. Aslan ile), ERÜ yay.: Kayseri, 1992.

"Manas Destanındaki Kimi Motiflerin Türk Halk Kültüründeki Yansımaları", *Halkbilimi Araştırmaları- Forschungen für Volkerkunde*, 2. Kitap, (Eylül 2003), 154-176, İstanbul- Aachen / Almanya, 2003.

Prof. Dr. Saim Sakaoğlu'na Armağanı, (Hzl. A. B. Alptekin), 554-570, Kömen-SOTA yay.: Konya- Haarlem, 2006.

Üniversiteler İçin Dil ve Anlatım (H. Yeniçeri, U. Çakır, S. Koç ve K. Deniz ile), Gazi Kitabevi yay.: Ankara, 2011.

Prof. Dr. Saim Sakaoğlu'na Armağanı (Hzl. M. Ergun), 119-129, TKAE yay.: Ankara, 2013.

Prof. Dr. Ali Çelik Armağanı, (Hzl. C. Gökşen), 239-266, Akçağ yay.: Ankara, 2014.

Türk Dilinin ve Edebiyatının Yayılma Alanları/ Bilgi Şöleni Bildirileri, (N. Özkan ile), TDK yay.: Ankara, 2014.

Prof. Dr. Erman Artun Armağanı (Hzl. R. Şenesen- Z. Elbir), Adana, 2015.

Türkmen Bilgesi Fikret Türkmen Armağanı, (Hzl. İ. Dilek- F. Türker), 99-106, TKAE yay.: Ankara, 2015.

Kaygusuzun Bilge Torunu Abdurrahman Güzel Armağanı, (Hzl. H. Duran), 117-127, TKAE yay.: Ankara, 2016.

Feyzi Halıcı ve Yirminci Yüzyıl Âşıkları Üzerine Araştırmalar 1, (Hzl. A. B. Alptekin), Akçağ yay.: Ankara, 2016.

Not: Yazarın kültür ve sanat ağırlıklı kitapları ile başka yazarların / şairlerin eserlerine yazdığı takdim yazıları da mevcuttur.

İÇİNDEKİLER

Söz Başı	XIX
İkinci Baskı İçin Birkaç Söz	XXIII
Giriş.....	1
1. ARAŞTIRMA KONUSUNUN ÖZELLİKLERİ	1
2. ARAŞTIRMA KONUSU HAKKINDA TÜRKİYE'DE YAPILAN ÇALIŞMALAR.....	6
2.1. Âşık Edebiyatı Temsilcileri Hakkında Yapılan Akademik Çalışmalar	6
2.1.1. Yüksek Lisans Tezleri.....	7
2.1.2. Doktora Tezleri	13
2.1.3. Doktora Sonrasında Yapılan Çalışmalar	15
2.2. Âşık Türkmenoğlu Hakkında Yapılan Çalışmalar	20
3. ARAŞTIRMANIN AMACI VE YÖNTEMİ.....	22
3.1. Amacı.....	22
3.2. Yöntemi.....	23

BİRİNCİ BÖLÜM:

YOZGATLI TÜRKMENOĞLU ve SOSYO-KÜLTÜREL ÇEVRESİ

1. ADI VE SOYADI	27
2. DOĞUM YERİ	27
3. DOĞUM TARİHİ	28
4. SOYU	28
5. EĞİTİMİ.....	29
6. ASKERLİĞİ	29
7. EVLİLİĞİ VE ÇOCUKLARI.....	29
8. MESLEĞİ VE GEÇİM KAYNAKLARI	30
9. VEFATI VE MEZARI	30
10. ŞÖHRETİ.....	30

İKİNCİ BÖLÜM:

ÂŞIK EDEBİYATINDAKİ YERİ

1. ÂŞIKLIĞA YÖNELMESİNİ SAĞLAYAN SEBEPLER	35
1.1. Soyaçekim	35
1.2. Köy Odası Kültürü	35

1.3. Gurbete Çıkma ve Sıla Hasreti	36
1.4. Yoksulluk	36
2. ÂŞIKLIK GELENEKLERİ	36
2.1. Mahlas Alma	36
2.2. Saz Çalma	40
2.3. Doğmaca Söyleme ve Atışma	41
2.4. Usta-Çırak İlişkisi	44
2.5. Dolu İçme / Rüya Motifi	44
2.6. Hikâye Anlatma	45
2.7. Nazire Söyleme	45
2.8. Ustamalı Söyleme	48
2.9. Başka Âşıklardan Bahsetme	53
2.10. Tarih Bildirme	53
3. ÂŞIKLARA ETKİLERİ	54
3.1. Şiirlerine Söylenen Nazireler	54
3.1.1. Âşık Çemeloğlu'nun Naziresi	54
3.1.2. Âşık Hazanî'nin Naziresi	59
3.1.3. Âşık Nuranî'nin Nazireleri	60
3.1.4. Ozantürk'ün Nazireleri	63
3.1.5. Âşık Yükselî'nin Nazireleri	65
3.2. Âşıkların / Şairlerin Diliyle Âşık Türkmenoğlu	68
3.2.1. Âşık Cefâî / Binali Aydın ve Şiiri	69
3.2.2. Âşık Çapanoğlu / Bekir Balaban ve Şiiri	70
3.2.3. Âşık Derdiyâr / Murat Tanrıverdi ve Şiiri	72
3.2.4. Âşık Erozan / Abdullah Erol ve Şiiri	74
3.2.5. Âşık Hasretî / Sadi Değer ve Şiiri	76
3.2.6. Âşık Hayri / Hayri Toprak ve Şiiri	78
3.2.7. Âşık Hazanî / Erdoğan Bektaş ve Şiiri	79
3.2.8. Âşık İdris / İdris Gümüş ve Şiiri	81
3.2.9. İhlasî / Bekir Akbulut ve Şiiri	82
3.2.10. Âşık Kul Hâkî / İsmail Özbek ve Şiiri	83
3.2.11. Âşık Meydanî / İdris Eroğlu ve Şiiri	84
3.2.12. Âşık Muradî / Murat Erciyas ve Şiiri	86
3.2.13. Âşık Mürselî Sinan / Mürsel Uğursu ve Şiiri	87
3.2.14. Âşık Nuran / Nuran Kaçar Araz ve Şiiri	89
3.2.15. Âşık Nuranî / Sami Sarıkaya'nın Şiiri	90
3.2.16. Âşık Obalı / Mustafa Bilir ve Şiiri	92
3.2.17. Ozantürk / Bayram Durbilmez ve Şiiri	94
3.2.18. Âşık Sefil Selimî / Ahmet Günbulut ve Şiiri	96

3.2.19. Âşık Selamî / Selami Yağar ve Şiiri	98
3.2.20. Âşık Sezinî / Al Baş ve Şiiri	99
3.2.21. Âşık Temelî / Yakup Temel ve Şiirleri.....	100
3.2.22. Yaşar / Yaşar Durbilmez ve Şiiri	102

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: ŞİİR SANATINI OLUŞTURAN YAPI ÖZELLİKLERİ

1. NAZIM BİRİMİ	109
1.1. Dört Dizeliler (Dörtlük	109
1.2. Beş Dizeliler (Beşlik	109
2. HANE SAYISI	110
2.1. Üç Haneliler	110
2.2. Dört Haneliler	110
2.3. Beş Haneliler.....	111
2.4. Altı Haneliler.....	111
2.5. Yedi Haneliler	111
2.6. Sekiz Haneliler	111
2.7. Dokuz Haneliler	111
2.8. On bir Haneli	112
2.9. On üç Haneli	112
3. VEZİN.....	113
3.1. Yedi Heceliler	114
3.2. Sekiz Heceliler.....	115
3.3. On bir Heceliler	116
4. AYAK VE KAFİYE YAPISI	118
4.1.AYAK.....	118
4.1.1.Yapılarına Göre Ayaklar.....	120
4.1.1.1.Yineleme Ayak	120
4.1.1.2. Yineleme Ayak	121
4.1.2.Kolaylık-Zorluklarına Göre Ayaklar	138
4.1.2.1. Düzayak.....	139
4.1.2.2. Genişayak	140
4.1.2.3. Darayak.....	156
4.1.2.4. Kapanıkayak.....	161
4.2.KAFİYE	161
4.2.1. Yarım Kafiye	161
4.2.2. Tam Kafiye.....	162
4.2.3. Zengin Kafiye.....	163
4.2.4. Kulak Kafiyesi.....	163
4.2.4.1. Eklerle Yapılan Kafiye	164

4.2.4.2. Ses Dönüşmeleriyle / Değişmeleriyle Yapılan Kafiye	165
4.3. REDİF YAPISI	167
4.3.1. Ek Redif	168
4.3.2. Kelime Redif	168
4.3.3. Ek ve Kelime Redif	168
4.3.4. Ek, Kelime ve Ek Redif	169
4.3.5. Kelime ve Ek Redif	169
5. NAZİM ŞEKİLLERİ	169
5.1. KOŞMA	171
5.1.1. Düz Koşma	173
5.1.2. Ayaklı Koşma	174
5.1.3. Yedekli Koşma	175
5.2. SEMAÎ	177
5.2.1. Düz Semaî	178
5.2.2. Ayaklı Semaî	180
5.3. DESTAN	181
5.3.1. Mani-Destan	185
5.3.2. Koşuk-Destan	186
5.3.3. Semaî-Destan	187
5.3.4. Koşma-Destan	187

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM:

ŞİİR SANATINDAKİ ESTETİK DÜŞÜNCE UNSURLARI: DİL VE ÜSLÛP ÖZELLİKLERİ

1. DİL ÖZELLİKLERİ	191
2. EDEBİYAT SANATLARI	204
2.1. Mecazlar	204
2.2. Anlamla İlgili Sanatlar	207
3. ATASÖZÜ VE DEYİMLER	210
3.1. Atasözü	212
3.2. Deyimler	213
4. DUALAR VE BEDDULAR	213
5. SİMGELER	215
5.1. Sayılar	215
5.2. Renkler	219

BEŞİNCİ BÖLÜM:
ŞİİR SANATINI OLUŞTURAN MUHTEVA ÖZELLİKLERİ VE ŞİİRLERİNDE
İŞLENEN KONULAR

1. NAZIM TÜRLERİ.....	229
1.1. Ağıtılama.....	230
1.2. Âşıkname	231
1.3. Güzelleme	231
1.4. Hikmetleme	231
1.5. Hoşlama	232
1.6. Öğütleme	233
1.7. Övgüleme.....	233
1.8. Taşlama	233
1.9. Yakarış	234
1.10. Yakınma.....	234
1.11. Yiğitleme	235
2. İŞLENEN KONULAR.....	235
2.1. DİN VE TASAVVUF	236
2.2. İNSAN	238
2.3. AŞK.....	238
2.4. TARİH ŞUURU	239
2.5. KÜLTÜR ŞUURU	242
2.6. VATAN SEVGİSİ.....	243
2.7. GURBET VE SİLA HASRETİ	244
2.8. MİLLÎ BİRLİK VE BERABERLİK	247
2.9. SEVGİ VE HOŞGÖRÜ	247
2.10. ÖLÜM DUYGUSU	248
2.11. DİĞER KONULAR.....	249

ALTINCI BÖLÜM:
İNCELENEN METİNLER: ŞİİRLERİNDEN ÖRNEKLER

1. Yedi Heceliler.....	252
1.1. Seher Vahdı	252
1.2. Seher Vakti	253
2.1. Yaharış	254
2.2. Yakarış.....	255
3.1. Gurt Yavrısı Gurt Olur	256
3.2. Kurt Yavrusu Kurt Olur	257
4.1. Milliyetçi Haret.....	258

KAYNAKÇA

- Açıkgöz, Halil, 1987. *Âşık Deryamî, Hayatı ve Şiirleri*, İstanbul 1987.
- Akbay, Okan Haluk, 2011. "A Literary Analysis on the Japanese Version of the Poems by Bayram Durbilmez", *ZfWT / Zeitschrift für die Welt der Türken - Journal of World of Turks*, 3/2, Deutschland.
- Akgöynük, Maşuta, 2012. 17. *Yüzyıl Âşık Şiirinde Sevgili Motifi*, Niğde: Niğde Üniversitesi SBE YLT.
- Akın, Bülent, 2009. *Diyarbakırlı Bir Saz Şairi Âşık Mah Turna*, Ankara: BRC Basım.
- Aktaş, A. İhsan, 1999. *Anadoluyu Kucaklayan Ozan Mahzunî Şerif*, Ankara: Ürün yayınları.
- Aktulum, Kubilay, 1999. *Metinlerarası İlişkiler*, Ankara: Öteki yayınları.
- Aktulum, Kubilay, 2013. *Folklor ve Metinlerarasılık*, Konya: Çizgi yayınları.
- Alptekin, Ali Berat, 1993. *Âşık Hacı Karakılçık, Hayatı, Sanatı ve Şiirlerinden Örnekler*, Hatay: Kültür Ofset Basımevi.
- Alptekin, Ali Berat, 1997. *Halk Hikâyelerinin Motif Yapısı*, Ankara: Akçağ yayınları.
- Alptekin, Ali Berat, 2002a. *Âşık İmamoğlu*, Mersin / Silifke: Taşeli Ofset.
- Alptekin, Ali Berat, 2002b. *Begim, Âşık Temel Turabî*, Bursa: Mir Ofset.
- Alptekin, Ali Berat, 2003a. *Benden Toprak İstenir mi?*, Konya: Dizgi Ofset.
- Alptekin, Ali Berat, 2003b. *Gönül Kervanı, Âşık Kul Nuri*, Ankara: Lazer Ofset.
- Alptekin, Ali Berat, 2004. *Âşık Veysel, Türküz Türkü Çağırırız*, Ankara: Akçağ yayınları.
- Alptekin, Ali Berat, 2004. *Ağlayan Bayrak, Âşık Fethi Kadioğlu*, Konya: Dizgi Ofset.
- Alptekin, Ali Berat, 2004. *Palandöken'in Zirvesindeki Âşık: Erzurumlu Emrah*, Ankara: Akçağ yayınları.
- Alptekin, Ali Berat, 2004. *Sevdalarım, Hüseyin Gümüş*, Mersin /Anamur: Ünlü Ofis.
- Alptekin, Ali Berat, 2009. *Âşık Veysel*, Ankara: Akçağ yayınları.
- Alptekin, Ali Berat, 2015. *Anadolu'dan Kıbrıs'a Halk Kültürü Köprüsü*, Ankara: Akçağ yayınları.
- Alptekin, Ali Berat- Saim Sakaoğlu, 2006 / 2008. *Türk Saz Şiiri Antolojisi (14-21. Yüzyıllar)*, Ankara: Akçağ yayınları.
- Altınkaynak, Erdoğan, 1998. *Âşık Veysel Şahbazoğlu Hayatı Sanatı Şiirleri*, Kayseri: Bizim Gençlik yayınları.
- Apaydın, Yunus- Ali Çavuşoğlu, 2004. *Kangallı Âşık İlhamî ve Şiirleri*, Ankara: Akçağ yayınları.

- Aras, Enver, 1997. *Azerbaycan'da Âşıklık Geleneği ve Âşık Hüseyin Şemkirli*, Elâzığ: Fırat Üniversitesi SBE DKT.
- Arı, Bülent, 1992. *Karacaoğlan'da Benzetme ve Nitelemeler*, Adana: Çukurova Üniversitesi SBE YLT.
- Arı, Bülent, 1998. *Adana'da Geçmişten Bugüne Âşıklık Geleneği (Karacaoğlan-1966)*, Adana: Çukurova Üniversitesi SBE DKT.
- Artun, Erman, 1996. *Günümüz Adana Âşıklık Geleneği ve Âşık Feymanî*, Adana: Adana Valiliği yayınları.
- Artun, Erman, 2001. *Âşıklık Geleneği ve Âşık Edebiyatı*, Ankara: Akçağ yayınları.
- Artun, Erman, 2006. "Âşıklık Geleneği ve Âşık Edebiyatı Terimleri Üzerine Bir Deneme", *Adana Halk Kültürü*, Genişletilmiş 2. Baskı, Ulusoy Matbaacılık: Adana. 653-668.
- Artun, Erman, 2008. *Âşık Edebiyatı Araştırmaları*, İstanbul: Kitabevi yayınları.
- Artun, Erman, 2011. *Âşık Edebiyatı Metin Tahlilleri*, 2. baskı, Adana: Karahan Kitabevi yayınları.
- Artun, Erman, 2014. *Ansiklopedik Halkbilimi / Halk Edebiyatı Sözlüğü*, Adana: Karahan Kitabevi yayınları.
- Arslan, Haşmettin, 1986. *Âşık Sümmanî ve Eserleri*, Ankara: Gazi Üniversitesi SBE YLT.
- Aslan, Ensar, 1975. *Çıldırli Âşık Şenlik, Hayatı, Şiirleri, Karşılaşmaları, Hikâyeleri (İnceleme-Metin-Sözlük)*, Ankara: Atatürk Üniversitesi yayınları.
- Asma, Beyhan, 2003. "Yárnâme", *Erciyes*, yıl: 26, S.302, Kayseri.
- Aşır, Ayşe, 2009. *Âşık Yaşar Reyhanî Hayatı ve Sosyal Konulu Şiirlerinin İncelenmesi*, Manisa: Celal Bayar Üniversitesi SBE YLT.
- Atay, Serap, 1999. *Çıldırli Âşık Şenlik'in Şiirlerinde ve Hikâyelerde Geçen Kişiler*, Diyarbakır: Dicle Üniversitesi SBE YLT.
- Avan, Yasemin, 1995. *Aksaray ve Yöresinde Yetişmiş Âşıklar Üzerinde Bir Araştırma*, Konya: Selçuk Üniversitesi SBE YLT.
- Avşar, Muhammed, 2010. *Tokatlı Âşık Selmanî'nin Âşıklık Geleneğindeki Yeri*, Ankara: Gazi Üniversitesi SBE YLT.
- Aydın, Oğuzhan, 2010. *Günümüz Âşıklık Geleneğinde Atışma ve Atışma Örnekleri*, Ankara: Gazi Üniversitesi SBE YLT.
- Aydın, Oğuzhan, 2012. *Âşık Sâbit Müdâmî*, Ankara: Gazi Üniversitesi SBE DKT.
- Aydın Eyicil, Handan, 2000. *Erzincanlı Âşık Cemil'in Hayatı, Edebî Kişiliği ve Eserleri*, Ankara: Gazi Üniversitesi SBE YLT.

- Aydođdu, Betül, 2011. *Türk Edebiyatında Seyrani Olgusu ve Develili Seyrani ve Eserleri*, Kayseri: ERÜ SBE DKT.
- Bars, Mehmet Emin, 2005. *Âşık Yaşar Reyhanî'nin Deyişlerine Eğitim Açısından Tematik Bir Bakış*, Erzurum: Atatürk Üniversitesi SBE YLT.
- Başgöz, İlhan, 1977. *Karacaoğlan*, İstanbul: Cem yayınevi.
- Başgöz, İlhan, 1994. *Âşık Ali İzzet Özkan*, Ankara: Türkiye İş Bankası yayınları.
- Bayat, Fuzuli, 2007a. *Türk Mitolojik Sistemi (Ontolojik ve Epistemolojik Bağlamda Türk Mitolojisi)*, c.1., İstanbul: Ötüken yayınları.
- Bayat, Fuzuli, 2007b. *Türk Mitolojik Sistemi (Kutsal Dışı- Mitolojik Ana, Umay Paradigmasında İlkel Mitolojik Kategoriler- İyeler ve Demonoloji)*, c.2., İstanbul: Ötüken yayınları.
- Bayođlu, Arife, 2009. *Âşık Sümmanî'nin Deyişlerinde Dinî ve Sosyolojik İçerik*, Erzurum: Atatürk Üniversitesi SBE YLT.
- Bozkurt, Mustafa, 2002. *Âşık Dertli Polat*, Niğde: Niğde Üniversitesi SBE YLT.
- Boratav, Pertev Naili, 1968. "Halk Şiiri", *Türk Dili, Halk Edebiyatı Özel Sayısı*, c. XIX, S. 207, Ankara, s.299-357.
- Boyras, Şeref, 2010. *Furkanî'nin Şiir Evreni Bağlamında Bir Monografi Denemesi*, Ankara: Akçağ yayınları.
- Çabuk, Feriha, 2007. *17.Yüzyıl Âşıklarından Gevheri, Kayıkçı Kul Mustafa, Âşık Ömer, Karacaoğlan ve Ercişli Emrah'ın Şiirlerinde Mistik Unsurlar*, Ankara: Gazi Üniversitesi SBE YLT.
- Çağımlar, Zekiye, 1999. *Adana Avşar Ağıtları ve Bu Ağıtların Adana Âşıklık Geleneğine Etkisi*, Adana: Çukurova Üniversitesi SBE DKT.
- Çankaya, Gözde, 2014. *İzmir'de Âşıklık Geleneği*, Ankara: Gazi Üniversitesi SBE YLT.
- Çapar, Erhan, 2005. *Fahri Bilge Defterlerinde Kayseri ve Yöresi Halk Şairleri*, Kayseri: ERÜ SBE YLT.
- Çetin, Ayben, 1996. *Kağızmanlı Recep Hıfzı, Hayatı, Sanatı ve Şiirlerinin İncelenmesi*, Diyarbakır: Dicle Üniversitesi SBE YLT.
- Çetin, İsmet, 1993. "Karacaoğlan ve Gevherî'nin Şiirlerinde Ortak Ayaklar", *Türk Halk Kültürü Araştırmaları 1993*, Ankara: Kültür Bakanlığı yayınları.
- Çıblak Coşkun, Nilgün, 2009. *Âşık Devaî, Hayatı Sanatı ve Şiirleri*, Mersin: Ajansfener Reklam Matbaa.
- Çıblak, Nilgün, 2008. *Âşık Şiirinde Taşlama*, Ankara: Ürün yayınları.
- Çıblak Coşkun, Nilgün, 2010. "Tahtacılarda Üç Sayısı ve Üçleme", *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırmaları Dergisi*, S.56, 73-92.

- Çobanoğlu, Aysun, 2006. *Âşık Sarıcakız Hayatı-Sanatı ve Şiirleri*, Ankara: Ürün yayınları.
- Çobanoğlu, Özkul, 1996. *Âşık Tarzı Şiir Geleneği İçinde Destan Türü Monografisi*, Ankara: Hacettepe Üniversitesi SBE DKT.
- Çobanoğlu, Özkul, 2000. *Âşık Tarzı Kültür Geleneği ve Destan Türü*, Ankara: Akçağ yayınları.
- Çobanoğlu, Özkul, 2007. *Âşık Tarzı Edebiyat Geleneği ve İstanbul*, İstanbul: 3F yayınları.
- Çopuroğlu, Kemal, 1998. *Yukarı Çukurova'da Âşıklık Geleneği ve Âşık Eyyubî*, Elâzığ: Fırat Üniversitesi SBE YLT.
- Çoruk, Demet, 2007. *19. Yüzyıl Sosyal ve Siyasî Olaylarının Âşık Edebiyatına Yansımaları*, Ankara: Gazi Üniversitesi SBE YLT.
- Çöloğlu, Ayşe Reyhan, 1999. *Karaman'da Âşıklık Geleneği ve Karamanlı Âşıklar*, Ankara: Gazi Üniversitesi SBE YLT.
- Dağı, Fahri, 2007. *Âşık Hüseyin Tekerek/Hayatı, Sanatı ve Şiirlerinden Örnekler*, Konya: Selçuk Üniversitesi SBE YLT.
- Demir, Cihan, 2011. *Âşık Müslim Seyrani'nin, Hayatı, Sanatı ve Eserleri*, Edirne: Trakya Üniversitesi, SBE YLT.
- Demirbuğa, Canan, 2001. *Karacaoğlan, Gevheri, Erçişli Emrah, Âşık Dertli ve Yaşar Reyhanî'de Kadın Telakkisi*, Ankara: Gazi Üniversitesi SBE YLT.
- Demirci, Ercan, 2011. *Âşık Deryami'nin Şiirlerindeki Türk Halk Kültürü Unsurları*, Sakarya: Sakarya Üniversitesi SBE YLT.
- Deniz, Rasim, 1996. *Erkiletli Âşık Hasan (Zeynî), Hayatı ve Şiirleri*, Kayseri.
- Dilçin, Cem, 1983. *Örneklerle Türk Şiir Bilgisi*, Ankara: Türk Dil Kurumu yayınları.
- Dizdaroğlu, Hikmet, 1982. "Türk Saz Şiirinde İlk Örnekler", *II. Milletlerarası Türk Folklor Kongresi Bildirileri, II. Cilt, Halk Edebiyatı*, Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı yayınları.
- Doğan, Ahmet Selim, 1996. *Erzurumlu Emrah'ın Hayatı ve Eserleri*, Erzurum: Atatürk Üniversitesi SBE YLT.
- Doğan, Durali, 2005. *Yozgat Şair ve Yazarları Ansiklopedisi*, Sorgun.
- Doğan, Perihan, 1995. *Âşık Edebiyatında Nasihatler*, Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi SBE YLT.
- Durbilmez, Bayram, 1984. *Vatanımın Bağrında/ Şiir Tomurcukları*, Yozgat: İleri Matbaası.
- Durbilmez, Bayram, 1988. *Çileli Hayat/ Huzura Hasret* Kayseri. (5. Baskı: 1993, Kayseri: Geçit yayınları).

- Durbilmez, Bayram, 1990a. "Yozgat Çevresinde Söylenen Şükran Türküsü", *Millî Folklor*, yıl: 2, S.6, (Haziran 1990), Ankara, s.63.
- Durbilmez, Bayram, 1990b. "Taşpınarlı Âşık İkrâmî ve Bilinmeyen Şiirleri», *Erciyes*, yıl: 12, S.154, (Ekim 1990), Kayseri, s.28-29.
- Durbilmez, Bayram, 1991. *Sorgun ve Yöresi Ağızları, İnceleme, Metinler, Sözlük*, Erciyes Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Bitirme tezi: Kayseri.
- Durbilmez, Bayram, 1991. "Taşpınar (Sorgun-Yozgat) Köyü Bilmeceleri", *Millî Folklor*, yıl: 3, S. 11 (Güz 1991), s. 55-58, Ankara.
- Durbilmez, Bayram, 1992. *Öze Çağrı*, Kayseri: Se-Da yayınları.
- Durbilmez, Bayram, 1993. "Taşpınar (Sorgun-Yozgat) Köyü Manileri", *Bozok*, S.13, s. 7-11, Ankara.
- Durbilmez, Bayram, 1993. *Karşlı Âşık Murat Çobanoğlu Hayatı-Sanatı ve Eserleri*, Kayseri: Erciyes Üniversitesi SBE YLT.
- Durbilmez, Bayram, 1998. *Taşpınarlı Halk Şairleri*, Kayseri: Geçit yayınları.
- Durbilmez, Bayram, 1999. *Kayserili Halk Şairlerinin Şiirlerinde Kıbrıs*, Kayseri: Geçit yayınları.
- Durbilmez, Bayram, 2000. *Âşık Meydânî/ Hayatı- Sanatı- Şiirlerinden Örnekler*, Kayseri: Lâçin yayınları.
- Durbilmez, Bayram, 2003. *Sorgunlu Sıdkı Baba Dîvânı*, Bizim Gençlik yayınları: Kayseri, 2003. (2. Baskı, Kayseri 2014)
- Durbilmez, Bayram, 1998. *Taşpınarlı Halk Şairleri*, Kayseri, 2. baskı, Kayseri: Bizim Gençlik yayınları.
- Durbilmez, Bayram, 2005. "Türk Kültüründe ve Fütüvvet-nâmelerde Üç Sayısı", *Ahilik Araştırmaları Dergisi*, S.2, 1-22.
- Durbilmez, Bayram, 2006. "Âşıkların Diliyle Erciyes Dağı", *Prof. Dr. Saim Sakaoğlu'na Armağan*, (Hzl. Prof. Dr. Ali Berat Alptekin), 554-570, Konya- Haarlem: Kömen- SOTA yayınları.
- Durbilmez, Bayram, 2007a. "Kırım Türk Halk Anlatılarında Sayı Simgeçiliği", *Millî Folklor*, Yıl: 19, S.76, 177-190.
- Durbilmez, Bayram, 2007b. "Türk Kültüründe ve Fütüvvet-nâmelerde 5 Sayısı", *II. Ahi Evran-ı Veli ve Ahilik Araştırmaları Sempozyumu- Bildiriler*, hzl. M. Fatih Köksal, 113-126, 2007b.
- Durbilmez, Bayram, 2007c. *Ozan Gürbüz Değer/ Hayatı- Sanatı- Şiirlerinden Örnekler*, Ankara: Kültür Ajans yayınları.

- Durbilmez, Bayram, 2007ç. “Âşık Tarzı Şiirlerde Sözlü Tarih (Kayserili ve Yozgatlı Âşıkların Şiirlerinden Örneklerle)”, *II. Kayseri ve Yöresi Kültür, Sanat ve Edebiyat Bilgi Şöleni (10-12 Nisan 2006)- Bildiriler*, 299-317, Kayseri.
- Durbilmez, Bayram, 2007d. “Renk Adına Bağlı Mahlaslar ve Karacaoğlan Mahlaslı Halk Şairleri”, *Doğumunun 400. Yılında Uluslararası Karacaoğlan Sempozyumu*, (Hzl. Kudret Ünal), 30-44, Tarsus.
- Durbilmez, Bayram, 2008. *Âşık Edebiyatı Araştırmaları / Taşpınarlı Halk Şairleri*, 3. baskı, Ankara: Ürün yayınları.
- Durbilmez, Bayram, 2008. “Nahçıvan Türk Halk İnanışlarında Mitolojik Sayılar”, *Turkish Studies*, S. 3/7, 340-352.
- Durbilmez, Bayram, 2009. “Türk Kültüründe ve Fütüvvetnâmelerde Dört Sayısı”, *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli- Araştırma Dergisi*, 52, 71-85.
- Durbilmez, Bayram, 2010a. “Romanya Sözlü Türk Edebiyatı Ürünlerinde Mitolojik Sayılar”, *Folklor/Edebiyat*, C.16, S.64, 245-257.
- Durbilmez, Bayram, 2010b. “Hakas Türklerinin Kadın Yiğitlik Destanı Huban Arığ'da Mitolojik Bir Sayı: Dokuz”, *Epik Türk Ənənəsində Dastan, Ortaq Türk Keçmişindən Ortaq Türk Galacayına VI Uluslararası Folklor Konferansının Materialları (25-26 Noyabr)*, 80-85.
- Durbilmez, Bayram, 2010c. “Âşıklık Geleneklerinde Saz “, *Millî Folklor, Uluslararası Kültür Araştırmaları Dergisi*, 11 / 85, 148-158.
- Durbilmez, Bayram, 2011. “Batı Trakya Türk Halk Kültüründe Mitolojik Sayılar”, *Almanya: Zeitschrift für die Welt der Türken / Journal of World of Turks*, S.3, 77-93.
- Durbilmez, Bayram, 2012. “Zileli Âşık Ceyhuni'nin Yozgatlı Halk Şairleri Üzerine Etkileri”, *Tarihi ve Kültürü İle II. Zile Sempozyumu (6-9 Ekim 2011)- Bildiriler*, (Hzl. Mehmet Yardımcı), 142-152, İzmir.
- Durbilmez, Bayram, 2013a. “Yozgatlı Âşık Türkmenoğlu”, *Kardeşlik / Kültür, Edebiyat ve Sanat Dergisi*, S. 279 / 280, 37-43, Bağdat.
- Durbilmez, Bayram, 2013b. “Tarihî Gerçeklerin Âşık Edebiyatına Yansımaları Bağlamında Türk Mukavemet Teşkilatı ve Kıbrıs Mücahitleri”, *Folklor / Edebiyat - International Cyprus University Quarterly Cultural Journal*, 19/ 76, 173-193, Ankara / Lefkoşa.
- Durbilmez, Bayram, 2013c. *Vefatının 15. Yıldönümünde Yozgatlı Âşık Türkmenoğlu*, Laçın yay.: Kayseri, 2013.
- Durbilmez, Bayram, 2014a. “Yozgatlı Halk Şairlerinin Diliyle Kıbrıs”, *Prof. Dr. Ali Çelik Armağanı*, (Editör: Cengiz Gökşen), 239-266, Akçağ yay.: Ankara, 2014.
- Durbilmez, Bayram, 2014b. *Karşı Âşık Murat Çobanoğlu / Hayatı- Sanatı ve Eserleri*, Kayseri: Kendi yayınları.